

1. Identifikace látky nebo přípravku a výrobce nebo dovozce**1.1. Identifikace látky nebo přípravku:****Cukrářské droždí**

Číslo CAS: 1066-33-7

Číslo ES: 213-911-5

Další název látky: Hydrogenuhlíčitan amonný pro potraviny, amonium

1.2. Použití látky nebo přípravku:

Používá se v potravinářském průmyslu jako kypřidlo.

1.3. Identifikace výrobce, dovozce nebo dodavatele:

Obchodní jméno: PROXIM s.r.o.

Sídlo: Palackého 578, 530 02 Pardubice

IČ: 45538727

Telefon/Fax: 466 530 357

Email: infobl@proxim-pu.cz

Odpovědná osoba: Ing. Jan Kroupa

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace:

Toxikologické informační středisko: Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2;

Telefonní číslo (nepřetržitě): 224 919 293, 224 915 402

2. Údaje o nebezpečnosti přípravku**2.1. Klasifikace látky nebo přípravku podle zákona:**

Výstražný symbol: Xn (zdraví škodlivý) --- ---

R - věty: 22

S - věty: 2

Úplné znění R-vět a S-vět – viz bod 16.

Přípravek je klasifikován jako nebezpečný (podle Směrnice 1999/45/ES).**2.2. Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání látky/přípravku:**

Požití většího množství může vést k podráždění zažívacího traktu. V množství 0,3 –0,6 g se naopak užívá v lékařské praxi jako expektorans.

Při požití: dráždění zažívacího traktu

Při kontaktu s pokožkou: Prach dráždí citlivou pokožku.

Při zasažení očí: Při vniknutí do očí výrobek způsobuje dráždění.

Při inhalaci: Po vdechnutí prachu může dojít k podráždění dýchacích cest.

2.3. Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky/přípravku: neškodný pro životní prostředí**2.4. Možné nesprávné použití látky/přípravku: zabránit vniknutí většího množství do vodních toků. Zabránit rozkladu vlivem tepelné expozice.****3. Složení / Informace o složkách**

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:

Datum vydání: 1.11.2008

Datum revize: 1.11.2008

Ověřil:

Číslo výtisku:

Chemický název	Obsah %	CAS	EINECS	Bezp. symbol	R-věty	S-věty
hydrogenuhličitan amonný	100	1066-33-7	213-911-5	Xn	22	2

4. Pokyny pro první pomoc

Nutnost okamžité lékařské pomoci: Není nutná

4.1. Všeobecné pokyny:

Projevují-li se zdravotní potíže, nebo v případě pochybností vyhledejte lékařskou pomoc. Při stavech ohrožujících život je třeba provádět resuscitaci:

Postižený nedýchá - je nutné okamžitě provádět umělé dýchání

Zástava srdce - je nutné okamžitě zahájit nepřímou masáž srdce

Bezvědomí - je nutné postiženého uložit do stabilizované polohy na boku

4.2. Při nadýchání:

Okamžitě přerušte expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch. Podle situace lze doporučit; výplach ústní dutiny, případně nosu vodou.

4.3. Při styku s kůží:

Okamžitě odstraňte potřísněný oděv. Poškozená místa omyjte proudem vody a mýdlem.

4.4. Při zasažení očí:

Okamžitě vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka prsty (třeba i násilím). Výplach provádějte nejméně 15 minut. Zajistěte lékařské ošetření.

4.5. Při požití:

Okamžitě vypláchněte ústní dutinu pitnou vodou. Dejte vypít dostatečné množství vody v malých doušcích (efekt zředění). Nepodávejte nic ústy, pokud je postižený v bezvědomí, nebo má-li křeče. Vyhledejte lékařské ošetření.

4.6. Další údaje:

Nutné prostředky k zabezpečení okamžitého ošetření, které by měly být na pracovišti: Voda

Nutnost následné lékařské pomoci po poskytnutí první pomoci (nutná/doporučená/není nutná): Doporučená

5. Opatření pro hašení požáru

Vhodná hasiva: Voda. Oxid uhličitý (CO₂). Pěna.

Látka není hořlavá. Hasící prostředky volte podle charakteru požáru.

Hasiva, která z bezp. důvodů nelze použít: Neuvádí se

Zvláštní nebezpečí způsobené expozicí samotné látky nebo přípravku, produktům hoření nebo vznikajícím plynům: Při tepelném rozkladu může docházet ke vzniku toxických zplodin. [Amoniak. Oxidy uhlíku (CO, CO₂). Oxidy dusíku (NO_x).] Vyhněte se vdechování produktů hoření.

Speciální ochranné prostředky pro hasiče: Nevstupovat do prostoru požáru bez odpovídajícího ochranného oblečení a nezávislého dýchacího přístroje.

6. Opatření v případě náhodného úniku

Preventivní opatření pro ochranu osob: Udržujte nepovolané osoby mimo zasaženou oblast. Izolujte nebezpečnou oblast a zakažte přístup. Uvědomte místní nouzové středisko (hasiči, policie). Musí být zabráněno přímému kontaktu s produktem. Použijte osobní ochrannou výstroj. Větrejte uzavřené prostory. Při práci a po jejím skončení je až do důkladného omytí mýdlem a teplou vodou, zakázáno jíst, pít a kouřit.

Preventivní opatření pro ochranu životního prostředí: Vyčistit co nejrychleji kontaminovaný prostor. Zastavit únik, jestliže je to možné bez osobního rizika.

Datum vydání: 1.11.2008

Datum revize: 1.11.2008

Ověřil:

Číslo výtisku:

Čistící metody: Sesbírejte mechanicky. Vyhněte se tvorbě prachu. Uklízení provádějte "mokrou" cestou. Shromážděte do vhodného označeného kontejneru pro další zpracování nebo likvidaci.
Ostatní - viz body 8, 13.

7. Zacházení a skladování

7.1. Pokyny pro zacházení:

Při práci není dovoleno pít, jíst a kouřit a je nutno zachovávat pravidla osobní hygieny. Používejte osobní ochranné pomůcky (viz bod 8). Zajistěte dobré větrání pracoviště. Nevdechujte prach. Zamezte styku s kůží a očima.

Pracoviště musí být udržované v čistotě a únikové východy musí být průchodné. Na pracovišti smějí být připraveny jen látky, které jsou potřebné pro práci. Manipulaci provádějte opatrně, chraňte produkt před mechanickým poškozením. Dodržujte bezpečnostní pokyny pro práci s chemikáliemi.

7.2. Pokyny pro skladování:

Skladovat v uzavřených neporušených obalech, při teplotě do 35° C, bez účinku přímého slunečního záření. Zahřátí vede k rychlému rozkladu. Nesmí být skladován společně s alkáliemi, dusitany a dusičnany. Sklad musí splňovat předepsané normy, musí být suchý, větratelný a být vybavený přívodem vody.

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

8.1. Expoziční limity: Nejsou stanoveny

8.2. Omezování expozice:

8.2.1. Omezování expozice pracovníků

Při práci nejzte, nepijte a nekuřte. Po práci si umyjte ruce teplou vodou a mýdlem a ošetřete vhodným reparačním krémem. Dodržujte bezpečnostní pokyny pro práci s chemikáliemi.

- ochrana dýchacích cest: Při možnosti nadýchání použijte protiprašný respirátor / ochrannou masku s filtrem proti prachu (Typ: P3, kombinovaný filtr ABEK-P3, NIOSH N95).
- ochrana rukou: Ochranné rukavice. Preferovaný materiál: nitrilkaučuk (0,4 mm), chloroprenový kaučuk (0,5 mm), polyvinylchlorid (0,7 mm). Doba průniku: > 480 min. Při výběru rukavic pro konkrétní aplikaci by se mělo přihlížet ke všem souvisejícím faktorům; mezi jinými i k jiným chemikáliím, se kterými lze přijít do styku, fyzikálním požadavkům (ochrana proti proříznutí a propíchnutí, zručnost, tepelná ochrana), možným tělesným reakcím na materiál rukavic a pokynům a specifikacím dodavatele rukavic. Při opakovaném použití rukavic před svléknutím očistěte a na dobře větraném místě uschovejte.
- ochrana očí: Těsně přiléhavé ochranné brýle. / Ochranný obličejový štít.
- ochrana kůže: Ochranný pracovní oděv a obuv. Znečištěné kusy oděvu je nutné před opětovným použitím znovu vyprat.

8.2.2. Omezování expozice životního prostředí

Minimalizovat úniky, nevypouštět kontaminovanou vodu do kanalizace, vodních toků a půdy.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1. Vzhled

Skupenství:	Pevné, krystalický prášek
Barva:	Bílá
Zápach:	Charakteristický po amoniaku

9.2. Důležité informace z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí

Hodnota pH (při °C) v dodávané formě:	7,5-8,5 (100 g/l)
Bod (rozmezí teplot) varu (°C)	Neuvádí se
Bod vzplanutí (°C):	Neuvádí se
Bod tání (°C):	107 (rozkládá se zvolna již při normální teplotě, při 60°C rychle)

Datum vydání: 1.11.2008

Datum revize: 1.11.2008

Ověřil:

Číslo výtisku:

Hořlavost:	Neuvádí se
Výbušnost obj. %: - dolní mez výbušnosti - horní mez výbušnosti	Se vzduchem netvoří explozivní směsi.
Oxidační vlastnosti:	Neuvádí se
Tlak par (při 20 °C):	79 hPa
Hustota:	1,58 g/cm ³
Rozpustnost ve vodě:	178 g/l
Rozpustnost v tucích:	Neuvádí se
Rozdělovací koeficient <i>n</i> -oktanol/voda:	-2,4
Viskozita:	Neuvádí se
Hustota par vztažená na vzduch:	Neuvádí se
Rychlost odpařování:	Neuvádí se

9.3. Další informace

Teplota rozkladu: 36 - 60 °C

Synná hmotnost: 850 kg/m³**10. Stálost a reaktivita****10.1. Podmínky, kterých je třeba se vyvarovat:**

Při předepsaném způsobu skladování a manipulace je produkt stabilní. Vyhněte se těmto podmínkám: vysoké teploty (> 30 °C).

10.2. Materiály, kterých je třeba se vyvarovat:

kyseliny, zásady, silné oxidační činidla, dusičnany, dusitany

10.3. Nebezpečné produkty rozkladu:

Vznik nebezpečných produktů rozkladu závisí na teplotě, přívodu vzduchu a přítomnosti jiných látek. Produkty rozkladu mohou zahrnovat mezi jinými také: Amoniak. Oxidy uhlíku (CO, CO₂). Oxidy dusíku (NO_x).

11. Toxikologické informace**11.1. Účinky nebezpečné pro zdraví plynoucí z expozice látky nebo přípravku:**

Po vdechnutí prachu může dojít k podráždění dýchacích cest. Při kontaktu s očima a styku s pokožkou může způsobit zarudnutí, podráždění a bolest. Při požití několika gramů mohou vzniknout zažívací potíže.

11.2. Známé dlouhodobé i okamžité účinky expozice látky nebo přípravku:

Dráždivost a žíravost: oční dráždivost: - není dráždivý

kožní dráždivost: - není dráždivý

Produkt nebyl testován. Specifikace byla odvozena podle produktů s podobnou strukturou a složením.

Akutní toxicita:

LD50, orálně: krysa = 1 576 mg/kg

Zdraví škodlivý při požití.

Toxicita po opakovaných dávkách: Neuvedeno

Toxikokinetika: Neuvádí se

Metabolismus a distribuce: Neuvádí se

Senzibilizace: U laboratorních zvířat nezpůsobuje senzibilizaci.

Narkotické účinky: Neuvádí se

Karcinogenita: Testy prováděné in vitro (ve zkumavce) přinesly negativní výsledky.

Mutagenita: Testy mutagenních vlivů prováděné in vitro (ve zkumavce) přinesly negativní výsledky.

Toxicita pro reprodukci: Neuvádí se

Datum vydání: 1.11.2008

Datum revize: 1.11.2008

Ověřil:

Číslo výtisku:

12. Ekologické informace**12.1. Ekotoxicita:**Toxicita pro ryby: LC50, 96 hod., *Oncorhynchus mykiss* (pstruh duhový) = 102,13 mg/lToxicita pro mikroorganismy: EC10, 16 hod., *Pseudomonas putida* = 1 680 mg/l (DIN 38412/8)

Potlačení degradační činnosti aktivovaného kalu se neočekává při zavedení do biologických čistíren odpadních vod ve vhodně nízkých koncentracích.

12.2. Mobilita: Neuvádí se**12.3. Persistence a rozložitelnost:** Metody k určení biologické odbouratelnosti nejsou použitelné pro anorganické látky.**12.4. Bioakumulační potenciál:**

Bioakumulace v organismech je nepravděpodobná vzhledem k hodnotě rozdělovacího koeficientu n-oktanol/voda.

12.5. Výsledky posouzení PBT: Neuvádí se**12.6. Jiné nepříznivé účinky:****13. Pokyny pro likvidaci****13.1. Nebezpečí při odstraňování látky nebo přípravku:** Neuvádí se**13.2. Vhodné metody odstraňování látky nebo přípravku a všech znečištěných obalů:**

Nepotřebné zbytky jsou nebezpečným odpadem. Předat k likvidaci buď ve sběru nebezpečných odpadů, nebo předat oprávněné osobě podle zákona o odpadech.

Prázdné nevyčištěné obaly jsou nebezpečným odpadem. Obaly po malobalení vypláchnout vodou a dát do separovaného sběru komunálních odpadů podle druhu. Průmyslové obaly předat k likvidaci specializované firmě.

13.3. Právní předpisy o odpadech:

Zákon 185/2001 Sb., o odpadech.

Vyhláška MŽP a MZd 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných odpadů.

Vyhláška MŽP 381/2001 Sb., katalog odpadů

Vyhláška MŽP 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Vyhláška MŽP 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků

Nařízení vlády 197/2003 Sb., o plánu odpadového hosp.

14. Informace pro přepravu**14.1. Speciální preventivní opatření při dopravě:**

Látka není u malospotřebitelských balení klasifikována jako nebezpečná z hlediska přepravy (předpisů ADR).

14.2. Klasifikace pro jednotlivé druhy přepravy:

	Pozemní přeprava ADR/RID	Letecká přeprava ICAO/IATA	Námořní přeprava IMDG
Číslo UN	---	---	---
Bezpečnostní značka	---	---	---
-Pojmenování přepřavovaných látek	---	---	---
Obalová skupina	---	---	---
Látka znečišťující moře	---	---	---
Další použitelné údaje	---	---	---

Datum vydání: 1.11.2008

Datum revize: 1.11.2008

Ověřil:

Číslo výtisku:

15. Informace o předpisech

Tento bezpečnostní list byl vytvořen v souladu s Nařízením (ES) č. 1907/2006 (REACH)

Pro toto látku / přípravek bylo provedeno posouzení o chemické bezpečnosti (ano/ne): Ne

15.1. Informace týkající se ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí, které musí být podle zákona v platném znění uvedeny na obalu látky nebo přípravku

Název: Cukrářské droždí

Přípravek obsahuje: hydrogenuhličitan amonný pro potraviny

Značení na malobalení 100 g: Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí

Značení na velkobalení (pytle 25 kg):

Číslo ES (EINECS): 213-911-5

R-věty:

R22 Zdraví škodlivý při požití.

S-Věty:

S2 Uchovávejte mimo dosah dětí.

Symboly: Xn (zdraví škodlivý) --- ---

15.2. Specifická ustanovení na úrovni Evropských společenství: Neuvádí se**15.3. Právní předpisy obsahující specifická ustanovení týkající se ochrany osob nebo životního prostředí:**

Neuvedeno

16. Další informace

Plné znění R-vět:

R22 Zdraví škodlivý při požití.

Plné znění S-vět:

S2 Uchovávejte mimo dosah dětí.

Pokyny pro školení: Všeobecná školení pro bezpečnou práci s chemickými látkami a přípravky.

Doporučená omezení použití: Přípravek není určen pro přímý styk s potravinami, nápoji a krmivem.

Další informace: viz bod 1.3, 1.4

Zdroje nejdůležitějších údajů pro sestavování bezpečnostního listu: Bezpečnostní list výrobce

Změny oproti původní verzi: revize dle legislativy REACH

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu našich znalostí a zkušeností a jsou v souladu s předpisy platnými ke dni poslední revize. Informace a doporučení byly sestaveny dle poznatků našich a našich dodavatelů, s využitím výsledků publikovaných v odborné literatuře. Přesto údaje nemusí být zcela vyčerpávající a nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci a nejsou jakostní specifikací výrobku.

Datum vydání: 1.11.2008

Datum revize: 1.11.2008

Ověřil:

Číslo výtisku: